

SZEGEDI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 600 KORONA, FÉLÉVRE 300 KORONA, HETI 150 KORONA, EGY ÓRA 50 KORONA, VIDÉKEN 60 KOR.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 15. SZ. TELEFON 9-33. SZ. — FELELŐS SZERKESZŐ TELEFONJA 3-79. SZÁM.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. CSENGERY JÁNOS
EGYETEMI TANÁR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KELEMEN LÁSZLÓ

HELYETTES SZERKESZTŐ:
SOLTÉSZ ANDRÁS

KIADÓ:
ANGSTER JENŐ

BÁSTYÁN

Figyelmeztető kijelentéseket hallottunk a most folyó indemnitási vita alkalmával a nemzetgyűlés egységespárti padjairól. Kiragadva sem több, sem kevesebb a jelentőségük: Aki hatalmon van felelős mindenért. Kötelességünk a magyar faj szupremációjának a biztosítása, mert a zsidóság annyira előnyomult, hogy veszélyt jelent a magyarságra. Igazságtalanság, sőt hazaárulás volna a mai állapotba való belenyugvás... Nem lehet szó a kurzus letöréséről, hanem csak egy életképes kurzus kiépítéséről. A numerus clausust nem eltörölni, de minden téren tökéletesíteni kell... A kormánypárt kötelességének tekintti a földbirtokreform gyors végrehajtását, mert minél több gazdaságilag független egyén él az országban, ennélfogva a magyar nemzet. A többség azért csinál munkáspolitikát, mert ez kötelessége fajtestvéreivel szemben.

Es most kérjük vajjon milyen veszélyt jelent a nemzetre egy agyonnyomott, még a mindennapiért is küzdő tisztviselői kar? Vajjon nem épen olyan érdeke-e a nemzetnek, hogy minden alkalmazottja gazdaságilag, anyagilag teljesen független legyen? A tisztviselői kar erősítése, kiemelése a mai nehéz sorsából ép olyan fajvédelmi munka, mint a kétkézi munkás megmentése.

Vajjon sikerülhetett volna-e bármelyik forradalomnak a munkája oly könnyedén, ha az egész vonalon teljesen elégedett, független s itt nemcsak az anyagi függetlenséget értjük, a következményekkel bátran számolni tudó tisztviselői kar állhatta volna útját a destrukciónak?

A szegénység nemcsak az anyagi, hanem a lelki züllés, sikkasztás útjára is vezet.

Ha a független keresztény Magyarországot valóban akarjuk kiépíteni, a magyarság szupremációját biztosítani, akkor legalább is a tisztviselői kar függetlenségét, az ország vezetésében a szupremációját a részére kell biztosítanunk.

Amióta a nemesi rend helyett az azóta kialakult tisztviselői rend s az értelmességi közép osztály vezeti az ország ügyeit: ő lett egyúttal a gyökere, alapja nemzeti létünknek. Ezt erősíteni, megtartani épen olyan fajvédelmi és nemzeti munka, mint a hazai rögnek a megtartása.

De ennek a tisztviselői rendnek valóban a nemzet testében, magyar föld mélyében legyen a gyökere, mert a nemzeti állam csak akkor virágozhatik, a keresztény független Magyarországot csak akkor tudjuk kiépíteni, ha ezt a munkát független a keresztény Magyarországgal élni halni tudó tisztviselői kar végzi. Azért a tisztviselői létszámcsoökkentésnél is elsősorban annak a nemzet- és fajvédelmi követelménynek kellene érvényesülni.

Mert ne áltassuk magunkat és ne gondoljuk, hogy a titkos fergek toga nem rága már többé az ezeréves sudárt. Az éles szemű és fülű harkály kopácsolására csak meglapultak és megálltak, foguk azonban bent maradt az eleven fában.

Amíg a hivatalokban, a közélet porondján és bárhol egybeült a keresztény nemzeti megújulás nyílt és titkos ellenét meg lehet találni, addig nincs biztosítva a keresztény független Magyarország kiépítése és sajnos az ellene való minden kísérletet nem lehet meddőnek tartani.

A kocka el van vetve! „Aki hatalmon van, felelős mindenért“.

Szívszorongva figyeljük milyen lesz a viszhangja annak a felhívásnak, amely vagonlakó véreink földel alá jutása érdekében a Szegedi Ujságban látott napvilágot.

Vajjon feltámad-e a magyar mind egy szálig vérrel és vagyonnal védeni a hazát, haláláig? Mert nem feledjük, úgy is védjük a hazát, ha védjük, mentjük a vagonokban sanyalódó, pusztuló drága magyar vért.

Megszégyenülök, és lelkemben megrendülök, hogy magyaroknak születtem! A nemes holland nép három év óta sok ezer magyar gyermeket látott és lát vendégül, láplálja, ajnározza, felruhazza és sokszor még a szülőket segítyezi. Julius 23. án ismét 600 magyar gyermek ment el két-három hónapi üdülésre. Vajjon Szeged vagyonos, jó módú népe nem tudna hasonló áldozatot hozni saját jól felfogott érdekében is? Hihetetlen, hogy ne lehetne a vagonlakókat Szegeden is és mindenütt elhelyezni. Csak halványan kellene utánoznunk a hollandusok áldozatos lelkét. Tudomásunk van róla, hogy nem egy holland család vett magához még egy-két magyar gyermeket, amelyeknek magának 5-6-7 gyermeke

van. Pedig nem is mindnyája igazán vagyonos.

Ez az igazi nemzetiség. De a krisztusi szívből fakadó nemzetközi keresztény szeretet, amely nem kérdezi tőled ki fia vagy? Megosztja veled hajlékát, kenyere, mert érzi, hogy neki többje van s te szenvedsz és tudja, hogy itt a földön minden még a jólét is véges. Ez a krisztusi nemzetköziség, mint az a másik

nem kívánja cserébe sem testedet, sem lelkedet hitedet vagy meggyőződésedet. Jótévő önmagáért.

Majd elvállik rövidesen, hogy Szeged népe méltó-e önmagához? Tudjuk-e dicső eleink példáját követni és nyomdokain haladni? Vajjon „ismét magyar lett-e a magyar“, vagy „rut szibarita váz?“

A köztisztviselők augusztusi illetményeit rendeletileg utalja ki a kormány

Továbbra is megkapják a segélyeket — A B. listás tisztviselők nem kapják a kedvezményes ellátást

A kormány a köztisztviselők átmeneti segélyét, amely a közalkalmazottak illetményeinek leglényegesebb részét képezi, három hónapra, május, június és július hónapokra tervezte azzal, hogy a segély lejártáig sor kerül a közalkalmazottak fizetésének általános rendezésére.

A tervbevetett fizetésrendezés határideje azonban egyelőre eltolódott. Augusztus elsején ennél fogva lejár az átmeneti segély kifizetésére tűzött határidő s ha csak a kormány nem intézkedik, a segély kifizetése elmarad.

Illetékes helyről szerzett információk szerint azonban a kormány rendeletileg fog intézkedni az átmeneti segély kifizetéséről, amelyet így akadály nélkül ki fog az állampénztár a közalkalmazottaknak utalni.

Hasonló eset áll elő a rendkívüli segélynél is. A kormány a rendkívüli segélyek kifizetésére is rendeletileg fogja utasítani a számfelvető hivatalokat.

A legújabb rendelet szerint az összes közalkalmazottakat, nyugdíjasokat, özvegyeket felvette a kormány az ellátatlanok kategóriájába azzal a megszorítással, amelyet már korábban eszközölt a kormány. A tisztviselői ellátatlanok kategóriájának újabb összeállításának céljából mindazok a közalkalmazottak, akiknek fizetését az állampénztár számfelveti, kötelesek pontos személyi adataikat és lakáscímüket az állampénztárnál minél sürgősebben bejelenteni.

A B. listás tisztviselők augusztus elsején az eddigi fizetéseik nyolcvan százalékát kapják nyugdíjelőleg címen. Illetékes helyről úgy tudják, hogy augusztus az utolsó hónap, amikor az elbocsátott közalkalma-

záltak ilyen módon kapják illetményeiket, mert szeptember elsejére végleg eldől a B. listás tisztviselők ügye, tudniillik az, hogy nyugdíjjal, vagy végkielégítéssel bocsátja-e el az állam ezeket szolgálatából.

A B. listára helyezett tisztviselőknek augusztus elsején nem utalják ki kedvezményes élelmiszerjegyeiket és ez mindaddig függőben marad, amíg a kormány végleg nem dönt a sorsuk felől.

Itt említhetjük meg, hogy azoknak a B. listás tisztviselőknek a kérvényei, akik elbocsátásukat első sorban nemzeti szempontból méltánytalannak érezvén a keresztényszocialista párt felhívására visszavételüket kérelmezték, legközelebb érdemleges döntésre és felterjesztésre kerülnek, úgy hogy aki kérvényét még nem adta volna be a pártirodába, (Tisza Lajos-körut 37.) úgy tegyen ennek saját érdekében haladéktalanul eleget. Hivatalos órán kívül is beadhatók a kérvények a mellé levő ügyvédi irodába.

A Rathenau-gyilkosság főtárgyalása

Jogászi körökben az a vélemény, hogy a Rathenau-gyilkosság főtárgyalásának napját már legközelebb ki fogja tüzni az állami törvényszék. Saalek várának bérletjét és dr. Stein íróit egyelőre szabadlábra helyezték. Az államrendőrség azonban szombaton újra letartóztatta dr. Steint Berlinben.

Nem adja ki a nemzetgyűlés Hir Györgyöt

A mentelmi bizottság pénteken délután 5 órakor ülést tartott, melyen letárgyalták Hir György, Kiss Menyhért, Reinprecht Antal és Urbanits Kálmán nemzetgyűlési képviselők mentelmi ügyét. A bizottság elhatározta, hogy Hir, Reinprecht és Urbanits nemzetgyűlési képviselők kiadatását javasolni fogja a nemzetgyűlésnek. Kiss Menyhért kiadatását a bizottság nem fogja javasolni, mert politikai zaklatás esetét látja fennforogni. A bizottság a jelenleg belegen fekvő Miákits Ferenc mentelmi ügyének letárgyalását saját kérelmére felgyógyulásáig elhalasztotta.

Kötelező

a katonai fegyverek és felszerelések beszoállítására

Nádossy Imre országos főkapitány a következő utasítást küldte meg a szegedi kerületi főkapitányságnak:

A vonatkozó belügyminiszeri rendelet értelmében felhívom Cimet, tegyen felhívási hatósága területén arra nézve, hogy a lakosság a birtokában levő puskákat, pisztolyokat, géppuskákat, géppuska alkatrészeket, lövészereket, kézigránálókat és robbantószerkeket az illetékes kerületi rendőrfőkapitányságra haladéktalanul szolgáltatassa be.

A beszoállítás alól mentesek: a tényleges tisztek és tényleges altisztek, továbbá csendőrség, államrendőrség, határrendőrség és pénzügyőrség tagjainak szolgálati fegyverei. A beszoállítás alól kivételnek azok a vadász és céllövő fegyverek is, amelyekre vonatkozóan a tartási és viselési engedély már a tulajdonos birtokában van.

A jelen felhívás ellen vétők az 1922. évi XI. t. c.-ben megállapított büntetéssel fognak sújtni.

Az országos főkapitány utasítását Szalay József kerületi főkapitány mielőbbi végrehajtás végett szombaton küldötte meg az államrendőrség szegedi kapitányságának.

Héjjas nyilatkozik különítményéről

Egy lap tudósító hosszabb beszélgetési folytatást Héjjas Ivánnal. A beszélgetés folyamán Héjjas a következőket mondotta:

— Jogtalanul először a kommunizmus alatt toboroztam és ezért a büntetést Kun Béla által meg is kaptam. Másodszor a román megszállás alatt toboroztam s ezért a román igazságszolgáltatás elé kerültem.

— A megszállástól kezdve mindenki tudta, hogy nekem a Duna—Tisza közén különítményem van, amelyet nem tudtak semmiféle rendelettel felosztatni. Nekem azóta nem volt szükségem toborzásra.

— Több ízben megtörtént az is hogy munkáscsoportokat helyeztem el egyik helyről a másikra. Így küldtem nemrég Kecskemétről 104 bosnyákot Sátoraljaúj helyre erdőirtásra és néhány embert munkára. Mo-

son vármegyébe. Mindaddig míg ezen munkások Csonkamagyarország területén dolgoznak, addig senkinek kifogása nem lehet ellenük.

— Semmiféle rendelkezésemre álló csapatnak hatalom megdöntésére és az ellenség megtámadására mai napig parancsot nem adtam.

— Ha én valamikor ez ország területét elhagyom és idegen állam területére lépek és ott követek el valamit, ez esetben engem tehetnek csak felelőssé, nem pedig a magyar kormányt. Veszedelembe tehát nem az ország került volna, hanem én, én pedig életemet ott és akkor teszem kockára, ahol és amikor akarom. Cselekedeteimért hálát, ünneplést nem várok, mégis jólesik az ország rokonszenve, mely felém sugárzik.

Mit tárgyal hétfőn a nemzetgyűlés?

Elfogadják a destruktív lapok betiltásáról szóló indítványt?

Az indenmitás általános vitája véget ért és amennyiben a nemzetgyűlés szombaton nem tartott ülést, csak hétfőn kerül sor a zárószó jogán való felszólalásra, valamint Bethlen miniszterelnöknek és a pénzügyminiszternek az indenmitás vitája közben elhangzott beszédekre vonatkozó válaszára.

Ezután állt a Ház az indenmitás részletes tárgyalására, amely előreláthatólag csak rövid időt vesz igénybe.

Nagy érdeklődést váltott ki Eckhardt Tibornak Az Est, a Világ, a Pesti Napló és a Magyarország beszoállítására vonatkozó határozati javaslata és mint az előjелеkből látható, a javaslat keresztül fog menni, amennyiben az egységespárt és a keresztény ellenzék a határozati

javaslat megszavazása mellett foglalt állást.

Az indenmitás után az érdeklődés középpontjába az adójavaslatok kerülnek.

A nemzetgyűlés közigazgatási és pénzügyi bizottsága kedden délelőtt 10 órakor együttes ülést tart, amelyen a vármegyei alkalmazottak létszámviszonyáról és jegyzők illetményeinek szabályozásáról szóló javaslatokat tárgyalják.

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága a Kállay pénzügyminiszter által beérkezett négy adójavaslattal kedden délután 5 órakor tartandó ülésén tárgyalja.

— Szüretel az anyakönyvzető. Tegnap délelőtt az anyakönyvi hivatalban 17 házasságot kötöttek. A házasságok párja párja kérték a polgári megeskötését. A házasságok párok ilyen nagy száma tekintettel arra, hogy nyár van, feltűnést keltő jelenség.

Igazgatóság telefon 455 KORZÓ-MOZI Pénztár telefon 11-85

vasárnap

A magyar-osztrák filmipar remeke!

Az itélet napja

amerikai filmdráma 6 felvonásban

Főszereplő Will Rogers

Az éjfél cimbora

bűnügyi történet a felhőkarcólók városából 5 felvonásban

Főszereplők

William Dawidsohn és P. Nesbit

Előadások 6 és 9 órakor, a 9 óras előadás a nyári helyiségben.

Vasár- és ünnepnap 5, 7 és 9 órakor.

Letartóztatták az ébredők állítólagos bombamerénylőit

Megirtuk a napokban, hogy az ÉME elleni bombamerénylet elkövetésével a rendőrség Szepesi László és Lorenz György magántisztviselőket gyanúsítja, akiknek kézrekerítésére a lépéseket megtették és sikerült is letartóztatni őket a salgótarjáni acélgyárban, ahonnan tegnap előállították őket a főkapitányságra. Szepesi és Lorenz kihallgatását szombaton délelőtt kezdték meg a főkapitányságon és a kihallgatás délután 2 órakor fejeződött be. A gyanúsítottak tagadnak és alibit akarnak bizonyítani. Ha mindketten alibit igazolnak, minthogy egyelőre egyéb terhelő adat nincsen ellenük, a rendőrség szabadon bocsátja őket.

Az én világom

I.

Száll a galamb száll a
Kétes messzeségbe,
Száll a lelkem száll a
Rózsafelhős égbe.

Rád gondolok édes
Én elhunyt hitvesem
Ki messze-messze vagy
S nem látlak sohasem

Itt hagyta egyedül
Nehéz-bánatommal
Nincs kihez forduljak
Fájó panaszommal.

Esténként kijárok
Porladó síroddhoz
Mint hívó zarándok
Mária oltárhoz

Rászórom levelét
Szép fehér rózsának
Nézem imbolygását
Szomorú fűzfának.

Hervadó virágod
Könnyemmel locsolom
Pusztuló fejjédat
Zokogva csókolom.

Csillingel a harang
Ugy sir minden hangja

Mintha síró hangja
Engem hívogatna.

Jövök már, jövök már,
Ne hívogass engem.
Nincs aki marasztjon
Ki sirasson engem.

II.

Letarolt rétnék árva kis virága
Lelkem is olyan lankadt, olyan árva
Hervadásod látására újra
Megzendül a néma lantnak hurja.

Vándormadár a lombtalan ágon
Lombtalan az, mint az én világom
Bucsu dallod hallatára újra
Megzendül a néma lantnak hurja.

Hulló csillag fent a sötét égen
Szép mulandó, mint az én reményem
Tűnő fényed rezgésére újra
Megzendül a néma lantnak hurja.

Néma nagy halottam, én nagy ke-
servem.
Mit oly mélyen szívembe temettem
Bus sírodra tekintek és újra
Megzendül a néma lantnak hurja.

Beöthy Imre.

Farkas guzs

Már csak a nyelvünk őrzi emlékét. A mai nemzedék nagy része pedig a szó igazi jelentését sem ismeri már. A tehetetlen vergődést fejezi ki vele nyelvünk, mert akit farkas guzsba kötöttek tehetetlenebb volt magával, mint akár a pollyába kötött gyermek. Mert minden életre való apróság hamar szétrugja tollas börténét és kiszabadítja kezét lábát, bármennyire is óvja őt a gondos mama. A farkas guzsból nem volt menekvés. Csak fogcsikorgatva kellett és lehetett túrni; amíg a köteleket fel nem oldották. Honnan került hozzánk nem tudjuk? A katonaságnál sokáig alkalmazták mint fenyítő fegyelmi eszközt még akkor is midőn már eltiltották. Nem magyar agy eszelt ki, annyi bizonyos. Régi írásaink, a becsületes tanácsok ítéletei vagy statútumai sehol sem említik.

A farkas jelző bizonyára a kegyetlen, kiméletlen állati vad-ságtól kapta. És a milyen kínzó, olyan egyszerű, minden fortélyosság nélkül való volt. Mindössze egy méternyi erősebb husáng, egy darab kötelék kel-

lett hozzá, tehát egészen más mint a kurta vas, amelyet a katonáknál szintén guzsaknak is hívtak.

A kit farkas guzsba kötöttek, előbb a földre guggolt. Térde alá a hajlatba került a husáng, jobbról-balról aláhelyezett két kezét pedig elül a lábán a térde alatt összekötötték s a legféltlenebb marcona is tehetetlen birkaként vergődött a földön s ha eldől felülni sem tudott magától. Sem keze, sem lába nem maradt szabadon, pedig csak a két keze volt összekötve. A husáng közepén a két láb között egy akasztó horog volt, amelyen azután a guzsakötöttet a padlás gerendájára akasztották s az így alkalmazott néhány botlítás, ha szükséges volt a legkonokabb tolvajt is vallo-másra bírta.

Szép szál ember volt az öreg Mihály hajdu, aki a múlt században mint katona az olasz háborút is megjárta. A tatár várban a börtön padlásán ő takargatta és őrizte meg bizonyára az utolsó egyetlen meg-lévő farkas guzszt. Ő beszélt el és magyarázta meg a farkas guzs használatának módját úgy,

Az oxfordi egyetem 14 tagja Budapesten

Az oxfordi egyetem magyar önkormányzatát védő ligájának 14 tagja, azonkívül a budapesti egyetem angol nyelvű tanfolyamának számos hallgatója, Karaffiáth Jenő háznagy meghívására péntek este 10 órakor a parlament épületében estélyre gyűlt össze. Az estélyen a nemzetgyűlés tagjai közül is számosan voltak jelen. A vendégeket a parlament kupolacsarnokában Karaffiáth Jenő fogadta.

A parlament épületének szépsége mély benyomást tett a hallgatókra, akik hosszabb időt töltöttek a kiválóított ülésteremben és a magyar parlamentet a Westminsterhez hasonlították. Az angol nyelvű tanfolyam hallgatói közül 17-en jelentek meg az estélyen, köztük négy tanár és három amerikai egyetemi hallgató. Az estély mindvégig a legmelegebb hangulatban folyt le és a társaság tagjai a késő éjjeli órákig voltak együtt.

Ez alkalommal említjük meg, hogy az oxfordi egyetemen, a Trinity collegeen, magyar egyetemi hallgatók számára helyet biztosítottak.

A kiskereskedők átalányban fizethetik a forgalmi adót. Mint hírlík, a pénzügyminiszter a közeljövőben arra fogja utasítani a hatóságokat, hogy az olyan üzletre, amelynek tulajdonosa segédszemélyzet nélkül dolgozik, alkalmazzák az átalányozás módszerét. Ezzel a kiskereskedőkre nézve elesik a tételességi bevezetés kötelezettsége. Ezt a módszert különben maga a törvény és az adóhatóságok is megengedik, úgy hogy újabb rendeletre nem is lesz szükség, csak utasítani kell az adóhatóságokat, amelyek eddig az átalányozást csak a legkritikább esetben engedélyezték. Ha ez a terv végre tesztet ölt, a kiskereskedők végre meg fognak szabadulni a forgalmi adóval járó zaklatástól.

ahogy ő is látta és a hogyan csinálta. Azért tudott rá oly könnyen emlékezni, mikor annak idején a tatabányai börtönügyi emlékeink után kutattam.

Sajnos a farkas guzs még sem került a muzeumba, pedig hát a muzeum érdeklődése mentette meg az elkallódástól, mert bizonyos, hogy egyszer mégis csak eltűnt volna a padlásról.

És hiába volt minden utánjárás, kérés, fortélyosság. A családi tanács a hitbizományi vagyona szigorúan öröködött s a farkas guzs felkerült a torony szobába a többi régiségek közé.

Annyi bizonyos, hogy napjainkban is nagy szükség volna, ha megkorlátozásul farkas guzsba kötnek azokat, akik kinos tehetetlen vergődésbe verik az életüket. Hadd csikorgatnák őket is a fogukat. Megérdemelné minden árfelhajtó, hogy őt is a padlás gerendájára emelnék, amiként igazatlanul emeli az árat. Hamar és gyökeresen meglehetne vele oldani a drágaságot. Kár érzékenykednünk azokkal szemben, akik szívtelemek és érzéketlenek velünk. Probandum est...

Dr Sz—ó.

Hébelt tanár fölfüggesztését kéri a szegedi egyetemisták

A szombati egyetemi összehívásos ülés határozata — Memorandum a kultuszminiszterhez és Csonkamagyarország valamennyi főiskolájához

Szombaton délután a szegedi főiskolai hallgatók összehívásos ülést tartottak a DMKE külön termében. A gyűlésen megjelentek a Szent Imre-Kör, a Defhe, Szeihe és az Egyetemi Kör vezetői teljes számmal. A gyűlés egyetlen tárgya Hébelt Ede dr. egyetemi tanár, Sopron nemzetgyűlési képviselőjének csütörtöki a Házban tartott beszéde volt.

Több felszólalás után az egyetemi gyűlés elhatározta, hogy Hébelt Ede hazafiatlan beszédét elítéli, sőt megbotránkozását fejezi ki afölött, hogy egy magyar egyetemi tanár a képviselőházban megtagadja saját hazáját. Egyhangulag kijelentik, hogy

Hébelt Ede tanári méltóságát nem ismerik el és kéri a kultuszminisztert, hogy fegyelmi ügyének befejezése előtt az egyetemi tanári katedrától és címétől fossa meg, mert a Házban tartott beszédével oly súlyosan kompromittálta a magyar főiskolák tekintélyét, hogy azt büntetlenül hagyni nem lehet és nem szabad.

A gyűlés fenti határozatát Csonkamagyarország valamennyi főiskolájának is megküldötték azzal, hogy hasonló értelemben szintén foglaljanak állást. Remélhetőleg ezek után a miniszterium is intézkedni fog a hazát nem ismerő vörös szegfűs táborban.

Szegedi levél

Végre valahára megtalálták a valutaromlás bacillust. Nem kisebb hatalom fedezte fel ezt a mélyseges nagy titkot, mint a takarékpénztárak és bankok egyesülete, mely cégér alatt természetesen a pesti nagybankok értendők. Ezt a veszedelmes bacillust különben már a közvélemény is sejtette s nagyon jó helyt tapogattak azok, kik a magyar korona lecsuszásának okait nem az ország gazdasági leromlásában, hanem főleg a külföldi spekulációkban keresték. S akik még tovább kapargatták ezt az országra oly végezetes jelenséget, mely legfőbb oka gazdasági nyomorúságainknak, nagy nincsetlenségeinknek és az ezzel járó nagy szenvedéseknek és nélkülözéseknek, azok azt is megértették, hogy ennek az országromboló rablóhadjáratnak, mely már nemcsak a külföldön, hanem itt bent is már egetverő orgiát űl, főleg az adta megélelő levegőt, hogy az ország gazdasági ügyeinek vezetését és irányítását sikerült a legnagyobb paccerek kezeire bízni.

Ez a felfogástéves ugyanegy kissé, hibás ebben maga az egész magyar nemzet s főleg hibásak azok az orgánusok, amelyek a nemzet bizalmából intézik az ország gazdasági ügyeit: a magyar pénzügyintézetek vezetői. Ezen a téren szintén zavarosak a fogalmak, mert különösen az utóbbi időkben nemcsak a nemzetgyűlésen, a sajtóban, de holmi kisebb kaliberű népgyűléseken és korcsmai szónoklatokban sűrűn foglalkoznak, hogy mily romboló és hazafiatlan munkát végeznek a bankok, amely kirohanásokból azután megállapítható, hogy ebben az országban milyen nagyon keveset értenek a gazdasági kérdésekhez.

Bank és bank között igen nagy különbség van, ezt azonban nem akarja senki észrevenni, hanem egy

kalap alá veszi a pesti és a vidéki pénzügyintézeteket, mely utóbbiak közül ugyan találkozik egy-kettő, mely esetleg a pesti bankokban szokásos eszközökkel dolgozik. A kétféle kategória között különben olyanforma a hasonlóság, mint a Bakony és Balaton között.

Földrajzilag és hangtanilag is nagyon közel van egymáshoz ez a két fogalom, sőt meg van közöttük a közelebbi kapcsolat is: részben a Bakony táplálja vizeivel a Balatont, viszont ez utóbbi fejleszti párázáival a Bakonyt. Milyen elhatározás hatással van azonban az emberi lélekre ez a két fogalom. Az egyik csupa szellemes és vágyakozó érzést támaszt s bizony megremeg a szíve mindenkinek már akkor is, ha csupán hall valamit a balatoni fogásról, a balatoni fürdőkről, a balatonmelléki szórakozásokról, avagy a síófoki Eckhardt-féle 665 darab ezresbankokról; viszont ami zord, félelmetes és borzongató, az mind bent van már ebben a szóban, hogy Bakony, mint például a bakonyi kanász, bakonyi bicskás, bakonyi rabló, közöttük a híres Sobri Jóska, kinek irakkos ivadékaival oly gyakran találkozunk még napjainkban is.

Közgazdasági életünk legfőbb irányítói, a magyar pénzügyminiszterek mindig igen jó barátságban voltak a pesti bankokkal. Volt több eset, hogy a nyugalomba vonult miniszter ezekben az intézményekben folytatta és érvényesítette kiváló képességeit s viszont arra is volt már eljlesztő példa, hogy milyen rettenetes garázdálkodást tudott elkövetni egy ilyen pesti bankból a pénzügyminiszteri barátságoskébe bekönyökölt két színpónista.

Igy azután meg volt a kellő rokon kapcsolat a két hatalom között s ha kiürült a finanszminiszter tanyája, akkor hamarosan a pesti bankok segítették rajta s viszont a

hálás pénzügyminiszterek, ha jó dolgoztak a különféle paragrafusok, az állampénztári feleslegeket is itt helyezték el. Ebben még nem volt azonban semmi hiba, de az már azután állandó veszedelme volt ennek az országnak, hogy az ültekekben megszorult pénzügyminiszterek rendszerint a pesti bankdirektorokhoz fordultak egy kis szellemi puskaporért.

E becézgető kedveskedések mellett a vidéki bankok teljesen mostoha gyerekei voltak a pénzügyi diktátorainknak s részben ez a mellőzés indokolt is volt, mert teljes tisztelet a kivételnek, ezek az urak nem igen sorozhatók a gerinces individuumok közé. Ennek egy igen mulatságos megnyilvánulását lehetett tapasztalni a bankdirektorok pesti gyűlésein, ahol a jól táplált alakokon úgy domborodott ki a lajbi, hogy egész felsőbb mennyiségű tanulmányokat lehetett volna végezni a szép görbe vonalakon, melyek alaposan föl voltak dekorálva oly hatalmas aranyláncokkal, hogy némelyekkel ki lehetett volna stafirozni egy pár mezőhegyesi apaállatot. De egy pillantásra eltűntek a domborúságok a láncokkal együtt s mély alázattal hajlott meg a büszke társaság, hogy kellő reverenciával fogadja Elischa Viktor urat, aki nem volt kisebb hatalom, mint az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetének főnöke.

(Folytatjuk.)

Angster Jenő.

A múltban nem és a jövőben soha sem fog mulatni úgy mint hétfőn és kedden a Korzó-moziban.

SZEGEDI VIGSZINPAD HORVÁTH MIHÁLY-U. 8.

Hétfőn július 31-én este fél 9 órakor a júliusi műsor utolsó előadása keretében a Vigszinpad

Petőfi-estélyt tart.

Juhász Gyula: Petőfiről

Megzenésített Petőfi-versek, éneklő:

Máthé László.

Bihari László:

1. Egy gondolat. 2. Ausztria.
3. Olaszország. 4. A XIX-ik század költői.

Azonkívül az összes attrakciók és magánszámok bucsufellépte

Az igyekvős Mari

Zágon parasztkomédiája

Bőrharisnya

Békely tréfája

Nagy érdeklődés kíséri a Korzó-mozi hétfői és keddi vigiáték estéit, amikor is a mozi világ legkiválóbb komikusai lesznek hivatalosan a már oly régen vigságot szomjuzó közönséget felüdíteni. Az óriási műsor amelyet a Korzó-mozi igazgatósága fáradságot nem ismerő ambícióval válogatott össze. Szegeden először kerül bemutatásra mindkét napon 4, fél 7 és 9 órai kezdettel.

Telefon 15—38.

Keresse fel bizalommal cégemet!

Ajánlom megtekintésre dus raktáramat

Ismét magas árakat fizetek
brilliant tárgyakért, arany ezüst ékszerekért.

FISCHER K. ékszerész

Károly-utca 14.

Károly-utca 14. szám alatt

Telefon 15—38.

Korzó-kávéház mellett.

Igazgatóság **KORZO-MOZI** Pénztár
telefon 455 telefon 11-85

Hétfőn és kedden
Nagy vigjáték esték!

Chaplin az akasztófa virág
burleszk 2 felvonásban

Chaplin a görkercsolya bajnok
burleszk 2 felvonásban

Chaplin a rend őre
burleszk 2 felvonásban

Fáty az antialkoholista
burleszk 2 felvonásban

Fáty iskolába jár
burleszk 2 felvonásban

Fáty és Betty
burleszk 2 felvonásban

„Ó” az álarcos bálban
burleszk 1 felvonásban

Az új gépirókisasszony
burleszk 1 felvonásban

El Szibériából
burleszk 1 felvonásban

Előadások 4, fél 7 és 9 órakor

Bizottság állapítja meg a hatósági ellátásra szorultakat

Közszemlére teszik a névjegyzéket

A hivatalos lap pénteki számában kormányrendelet jelent meg az ellátatlanok névjegyzékének elkészítéséről.

Eszerint az 1922—23. gazdasági évben ellátásban részesülnek többek között az államrendőrség és a csendőrség, a tényleges szolgálatot teljesítő és nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak, a varuti vállalatok és a hatósági közüzemek alkalmazottjai.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva és családtagjai, a közsegélyre szoruló, ugynevezett nyilvántartott szegények, végre azok a vagyonatlan és önhibájukon kívül kereset nélkül lévő egyének, akiknek állami segítségre szorulását a hatóság igazolja.

Az ellátandók kiválasztását a városi tanács az e célra megalakítandó közjóléti bizottság meghallgatásával eszközözi.

A bizottság tagjai: a vallásfelekezetek egy-egy lelkésze, egy hatósági orvos, a tantestület főnöke, a közjótékonyossági egyletek egyikének elnöke és a városnak még 3—5 olyan polgára, akik a szegényebb lakosságot jól ismerik, köztük egy termelő és egy ellátatlan.

A bizottság javaslatát a tanács felülvizsgálja és a névjegyzéket összeállítja. A jegyzéket 8 napon át közszemlére teszik, ellene főlészólásnak van helye. A főlészólás elutasítása esetén a városi tanácshoz lehet felebbezni.

A névjegyzéknek szeptember 10-ig el kell készülnie és szeptember 10-ig a közlélmelési miniszternek be kell jelenteni. Az eddig esedékes lisztkiutalásokat a minisztérium az eddigi adatok alapján eszközözi.

Szombaton kezdődött a Héjjas-ügy tárgyalása

Izgatás büntette miatt folytatják ellene az eljárást — Héjjast nagy lelkesedéssel ünnepelték

Héjjas Iván két héttel ezelőtt megjelent az Ébredő Magyarok Egyesületének Sörház u'ca 2. sz. alatt lévő helyiségében, az ébredők gyűlésén. Megérkezése alkalmával hangos rivalgással fogadták és Héjjas közkívánságra beszédet mondott. A szónok ezzel a mondattal fejezte be beszédét: Ha a jövőben szükség mutatkozik, Budapest számára ő lesz az istennya.

A budapesti büntetőjársbírószágon dr. Tóth László kir. büntetőjársbíró szombaton tartotta meg ebben az ügyben a tárgyalást. A tárgyalás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. Nagyszámu érdeklődő lepte meg a törvényszék folyosóját. Azonban Jánosy rendőrfőfelügyelő csak kis számban engedte be a közönséget a tárgyalóterembe. Mikor Héjjas a tárgyalóterembe lépett, zajos eljenzés fogadta.

A bíró ezután felkérte a vád képviselőjét, hogy terjessze elő a vádat.

Moldoványi ügyész a vádlott ellen a büntetőtörvénykönyv 41. szakaszába ütköző kihágás miatt teszi meg a vádat.

Héjjas: A vádat megértettem, de nem érzem magam bűnösnek. Mikor én az ÉME-ben azt a beszédet elmondottam, megkérdeztem, hogy megijedtet-e, támad-e bennük valami kellemetlen érzés.

Valamennyi kijelentette, hogy nem. Azt elhiszem, hogy kellemetlen érzés támadt azoknak lelkében, akiknek lelkiismerete nem nyugodt és akik a mai jogrend ellen áskálódnak.

Kijelentem, hogy amit ott elmondtam, azért ma is vállalom a felelősséget.

Bíró: Mondja meg, hogyan értette az ÉME-ben mondott kijelentéseit?

Héjjas: Ugy, ahogy a publikum

megértette.

Bíró: De hiszen hallotta, hogy az ügyész ur úgy emlékezik meg erről, hogy Ön gyilkossággal fenyegetődzött.

Héjjas: Ha eljön az idő és Budapest bacillusai meg akarnak támadni bennünket, akkor — kijelentem a bíróság előtt is ismételtén, — hogy én leszek Budapest számára az istennya, sőt még ennél szigorubb is.

Azt hiszem, egyetlen magyar embernek sem lehet kifogása, hogy ha elbánok a nemzetronió elemekkel.

Moldoványi ügyész kijelenti, hogy a maga részéről nem kívánja a további bizonyítást és elállott a két detektív kihallgatásától is.

A bíró a bizonyítási eljárást befejezettnek jelentette ki.

Délelőtt 12 órakor hirdette ki dr. Tóth László büntető járásbíró végleges határozatát, amelyben elrendelte az íratoknak az ügyész útján a büntető törvényszékhez való áttételét. A járásbírószág ugyanis Héjjas cselekményében nem a büntető törvénykönyv 41. szakaszába ütköző közcsendháborítás, hanem izgatás büntette miatt látja a vádat fennforogni.

Ünnepelés a tárgyalás után

A tárgyalás után a közönség egymást gázolva törtetett ki sürű csapatokban a teremből. Elő ment Héjjas Iván. A Markó u'cai főbejáratnál várakozott Héjjas autója. Körülötte nagyobb csoport lelkes, izgatott emberekből, csokrokat lengető fiatal nőkből. Amint Héjjas megjelent, a rája várakozók hatalmas eljenzésbe kezdtek, virágokat, csokrokat dobáltak autójára. Héjjas autója messzejárt, de még mindig hangos volt az utca. A rendőrök csak ezután érkeztek meg és csendben szétoszlatták a tüntetőket.

Magyar anyák!

I.

Teher az élet mindnyájunknak, a sok megpróbáltatástól, ezer nélkülözéstől leromlott idegzetünk nem tud hatáson védekezni és megküzdeni a mindennapi megélhetés ezer gondjával. A társadalom erősen szenved s uri mivoltunkat csak koldustárszanyáknak egykori kifogástalan mulja bizonyítja. Mig azok, kik a régi jóvilágban tisztességben és megbecsülésben éltek, önhibájukon kívül a legutolsók, a társadalom akaratlan szegényei lettek, addig az üresfejd nincstelenek, akiket csak uri izléssel megtürtünk és szántunk hajdanában, földi javakban dúsálva hangosak. Nem a munka, a szerénység az, mely az ember értékét megszabja, hanem a pénz. Oly időket élünk, hogy pénzzel mindent elérhetünk. A könnyen szerzett vagyon előnyeivel szemben nem tudunk megküzdeni. A divat bolondjai lettünk, értékünk ruhánk nál kezdődik, mely ha kopott, észre sem vesznek bennünket.

II.

A családi élet szentélyébe is befurakodott a pársi romlottság ezer ördöge és hőgyeink divathóbortja

III.

Elég csalódást hozott nekünk a

művelt Nyugat, ne akarjunk vakon követni olyan szokásokat, melyek az ősi magyar erényességgel össze nem férnek. A családi szentélyt, melyet semmi hatalom tőlünk el nem rabolhat, őrizzük meg a maga imádott fenségében. Az anya éljen gyermekeinek, neveljen belőlük jó magyarokat, hiszen egyetlen reményünk arra, hogy még mi is leszünk régi nagyságunk fényében: a gyermekek, kiknek fejlődő értelmét az anyai szó kell, hogy a haza iránt szeretetre nevelje.

Terhes az élet, nehéz küzdelmekkel harcolva kell a jövőndő Magyarország drága csemetéit oltani, nevelni. Az anya, kinek legszébb kincse, büszke ékszere a gyermek, térjen észhez és foglalkozzon csak gyermekeivel. Magyar anyák! Mindannyiunkat elvesztettük, még hazafiságunkkal sem tünthetünk, mert éhes sakálók módjára csapnak ránk ellenségeink, kik még azt is irigylük tőlünk, hogy létezzünk, legalább ti teljesítetek magasztos, szent kötelességeiteket.

IV.

Jusson eszetekbe a régi magyar anyák tündöklő erénye, a nagyszonyok fényes korszaka, a Zrínyi Ilonák, a Dobó Katicák nemes lelke hasson át benneteket, éreztetek úgy, mint ők érezték, legyetek olyanok, mint ők voltak, cselekedjétek, mint ők cselekedtek és akkor mindnyájan meg fogjuk érni azt a boldog időt, midőn szenvedéseink elfeledve, örömmel gyönyörködhetünk jól nevelt gyermekeink nemes munkájában.

Ne kápráztassa el a magyar anyát a romlott nyugati divat nem hozzá illő ledér hóbortja, ne akarjon a magyar anya több és más lenni, mint szerető szülője gyermekeinek, mert a lelke mélyén úgy is ott szunnyad a magyar anya ősi erénye és idők multával csak gyermekei előtt pirulva, mert nem teljesítette anyai kötelességét.

Legyen az egész ország egy család, legyen alapkövünk a tiszta erkölcs, hogy felemelt fővel hirdessük világga, élni akarunk, élni fogunk egy jobb, boldogabb Nagymagyarországban!

Magyar anyák, legyetek érvényesek a jövőndő korszakot!

Hendre.

Legolcsóbb és legjobb

napilapja Szegednek a változatos és felülmúlhatatlanul értékes tartalommal megjelenő

Szegedi Ujság,

mely minden napi eseményről hűen tudósít, minden társadalmi és politikai kérdéstről kimerítően tájékoztat, úgy hogy mindenki számára nélkülözhetetlen!

Előfizetési ára egy hóra változatlanul

50 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kárász-utca 15. szám.

Telefon: 9—33.

HIREK

Naptár.

Ma: 1922 július 30. Vasárnap. Napkezte 4 ó. 34 p. Napnyugta 7 ó. 37 p. Róm. kath. Judit. Protestáns Judit.

Somogyi könyvtár: Zárva július 31-ig.

Múzeum: Nyitva délelőtt 10—1 ig.

Színház: Zárva.

Korzó Mozi: Az ülést napja, Az éjféli órák.

Vigszinpad: Bőrhárisnya, Az igyekvő Mari. Előadás este fél 9 órakor.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon-szám 9—33, Kárász-ú. 15.

— IV. Károly király emlékére templomot építenek Budapesten. A budapesti városmajori róm. kat. egyházközség hívei egyhangúlag elhatározták, hogy a városmajorban építendő templomukat IV. Károly király emlékére fogják emelni. Az építendő új templom alapkövetétele délelőtt 9 órakor lesz.

— Földeákon szobrot állítanak a Náray vértanúknak. Földeák község előljárósága elhatározta, hogy Náray Lajosnak, a bolsevizmus alatt vértanulálalt halt nagynevű szülöttjének szobrot állít a belügyminiszter engedélyével országos gyűlést indít a szobor céljaira.

— Csongrád megye új főispánja Hoffer Andor. Csongrád megye főispánjává, mely állást ideiglenesen Aigner Károly szegedi főispán töltötte be, a kormány most Hoffer Andort, a földbirtokrendező bíróság titkárát nevezte ki, miután így akarja biztosítani a földbirtok reform gyorsabb tempóban való keresztülvitelét.

— Újból fölkelőket fogott el a fővárosi rendőrség. Tegnap reggel 9 óra tájban a főkapitányság udvarára hazafias dalokat éneklő 38 nyugatmagyarországi felkelőt hoztak be a Keleti pályaudvarról. A felkelők főiskolai hallgatók, munkások, kik még 10-ike előtt mentek át Nyugatmagyarországba.

— Nehezen fizet az egyetem. Az egyetem régebb óta több százezer koronával tartozik a szegedi kereskedőknek és iparosoknak, aki annak idején az egyetemnek szállításokat eszközöltek és ipari munkát végeztek. Hiába ostromolták az egyetemi kasszát, a pénzüket nem kapták meg. Most evégből azok a kereskedők és iparosok, akiknek az egyetemről követelésük van, kedden délelőtt 11 órakor értekezletre jönnek össze a Lloydba.

— Optálni még mindig lehet. A békeszerződés idevonatkozó rendelkezései értelmében folyó hó 26 án délig lehetett előterjeszteni az optálás iránti kérelmet. Mint illetékes helyről velünk közlik, az állampolgársági törvénynek a viszályonosságokra vonatkozó rendelkezéseit meg fogják változtatni a legközelebbi időben olyképp, hogy a háború kitörése óta idegen állampolgárságot nyert volt magyar állampolgárok, tehát azok is, akik az optálást elmulasztották, minden különösebb és hosszadalmasabb eljárás nélkül visszanyerhessék a magyar állampolgárságot.

Nevetek ha rágondolodok, Chaplin-Fatty és „ó” a Korzó-moziban.

— Ujságírók közgyűlése. A Szegedi Ujságírók Egyesülete vasárnap délelőtt az EMKE-kávéház külön termében rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés tárgya: az ujságírók gazdasági helyzete.

— Tejraza. A mai hetipiac alkalmából a vegyvizsgáló állomás a rendőrség segítségével tejraza tartott. A beszerzett 30 tejmintából azonban csodácsodája, csak egyetlenegy hamisított tej akadt.

— Akinek hat fia mult ki tisztességes halállal. A közeli Rösckén a forgalmi adóalanyok összeírása alkalmával a kiküldött ellenőr a törzslap kitöltésénél az egyik anyának szintén felletta a szokásos kérdést, „hány gyermeke van?” Szegény anyó! Köténye csücskével megtörli a szemét, sóhajt és nagy böbeszédet előadja: hat volt kérem szépen mind a hat igen tisztességes halállal mult ki. Az első, mint katonaszökevényt agyonlőtték a háborúban, a másodikat felakasztották a vörösök... a harmadikat lelőtték a fehérek... a negyediket megbotozták a szerbek hogy beléhalt... az ötödik felakasztotta magát... a hatodik „az isten nyugtassa szegény!” a tavasszal halt meg a Csillagban. Szegény anyó! Mily hat derék fia volt neki s mind tisztességes halállal mult ki.

— Országos tűzoltó szaktanfolyam. Az Országos Tűzoltó Szövetség július 30-tól augusztus 10 ig a fővárosban országos szaktanfolyamot rendez, amelyen 18 éves kortól 42 éves korig résztvehetnek érettségizett egyének. A tanfolyam célja tűzoltóusztok nevelése.

Rohanok, hogy jegyet kapjak hétfőre kedre a Korzó-moziban.

— Már a borbélyok is... Szombattól kezdve ismét drágább lett a borotválkozás és a hajnyírás. Ugyanis a borbélymesterek a megtartott rendkívüli szakosztályi ülésükön elhatározták, hogy az élelmiszerek rohamos drágulásának egyszerűzésére a borotválási és a hajnyírási díjakat emelni fogják. A belvárosi, valamint a külvárosi mesterek abban állapodtak meg, hogy az új árakat két csoportra osztja. Vagyis az új árszabály szerint a beretválás díja a külvárosokban 15 korona, a hajnyírás 40 korona, a belvárosban a beretválás 20, a hajnyírás 50 koronában állapított meg.

— Erdélyi menekült szegény nyugdíjas, pénzügyi biztos, aki egyetlenegy fiát és egy vejét a harctéren elvesztette s aki négy kiskoru hadiárva unokáiból kettőt örökre fogadva, eltart és felnevel, alkalmazást keres. Cím: Bercsényi-utca 2. szám.

— Ipari munkák kiállítása Szegeden. Szegeden szeptember hó 1-én műszaki kiállítás nyílik meg, amelyen a szegedi és környékbeli iparosok, iparossegédek és tanoncok munkálatai lesznek kiállítva. A kiállítás a Bugyi Mihály-féle gépgyár (Vasasszentpéter-utca) ujonnan épített tanműhelyében lesz megtartva és egy hónapig lesz nyitva. A kiállító pénz és oklevél kiutaltatásban részesülnek. A kiállításra való részvételre már eddig is számtalan vidéki iparos jelentkezett. Jelentkezni lehet augusztus 15-ig. A kiállítás nagyszabásúnak ígérkezik és annak megnyitását az eddigi hírek szerint maga a kereskedelemügyi miniszter eszközli.

— A városi zeneiskolai üres tanári székeket helyettesítés ujján töltött be. A zongoraszakon K. Kain Kató és Curgai Anna, a hegedűszakon Weichert Anna, mindhárman a zeneiskola akadémia szakos kiváló képzettségű növendékei, akik heti 18 órán át 3000 koronáért látják el terhes és felelősségteljes pozíciójukat. A hivatalos pályázatra a mostani fizetési feltételek mellett pályázó nem akadt és ezt a zenebizottsági értekezlet, nem tehetvén egyebet, tudomásul vette.

— A Szegedi Első Hadastyan Egyesület elnöksége tisztelettel értesíti tagjait, hogy az egyesület helyiségét Brüsszeli-körút 32. szám alól, özv. Börcz Imréné vendéglőjébe helyezte át. Taggyűlés minden csütörtökön este 6 órakor. Folyó hó 30 án délután 4 órakor II. féléves közgyűlést tartja az egyesület, amelyre a tagok megjelenését kéri a Elnökség.

— A Vigszinpad Petőfi-estéje. Petőfi halálának évfordulóját július 31-én Faludi szinpada méltó módon ohajja megünnepelni. Ezen az estén gazdag, új műsor keretében Juhász Gyula, a Petőfi Társaság tagja a nagy magyar lángészről fog konferálni és Bihari László színművész több örökké aktuális Petőfi-verset szaval. Ez lesz Szegeden az egyetlen megemlékezés Petőfiről a nevezetes évfordulón.

— Lépfenében meghalt egy királyhalmi gazda. Papp Ignác királyhalmi gazdálkodó állatállományában veszedelmes arányokban lépett fel a lépfene, miért is a gazda, hogy a még egészséges jószágait külön válassza a betegektől az állatok közé ment. A vizsgálódás közben azután az egyik lépfenés marha megrugta a gazdát, úgy hogy a rugás következtében nyílt seb keletkezett a szerencsétlen ember lábán, aki azonban ügyet sem vett a dologra. Egy-két napig járt sebével, amikor azután irtózatoss fájdalomak közben ágynak dőlt. Hzzátartozói orvost hívtak, aki azonban már nem segíthetett, mert a lépfenés állat rugása fertőző volt és a szerencsétlen ember maga lett az áldozata annak a betegségnek, amelytől állatállományát meg akarta védeni.

Olvasd és terjeszd a Szegedi Ujságot, hogy terjedjen vele a diadalmas világnézet, mely egyedül óvhatja meg hazánkat egy újabb összeomlástól.

SZEDEI VIGSZINPAD

HORVÁTH MIHÁLY-UTCA 8

vasárnap és hétfőn

este fél 9 órakor

Rendkívül kacagtató új műsor!

Bőrhárisnya

Békely László tréfája

Az igyekvő Mari

Zágon István parasztkomédiája

Személyek

Venyige Péter... Faludi Kálmán

Mari a felesége... Rásó Ida

A doktor... Bihari László

Vissza csalom a férjemet!

Bohózat, írta Mihályi István

Játszák

Fenyő Irma, Faludi, Bihari, Rátkainé

Mihailovits & Co

modern akrobaták

Jimmy és Tom

burleszk jelenés

Vasárnap július 30-án

Babrik János énekes

bucsuestélye

új dalokkal, új számokkal

Fenyő Irma, Faludi Kálmán, Máthé, Bihari és Rásó Ida új magánszámokkal

Vasárnap délután fél 6 órakor

Zónaelőadás félhelyárakkal

Szinrekerülnek

Hadnagy uram apósa

Kacagtató bohózat

Böcögő Bus Balázs esete

Faludi Kálmán parasztkomédiája

és az összes attrakciók

Délutáni helyárak: Zsöllye 50, támlás 40, kőrszék 30, zártszék 20 korona a vígami adóval együtt.

Előadás kezdete fél 9 órakor. Jegyek előre válthatók a Belvárosi-mozi nappali pénztáránál. Kedvezőtlen idő esetén az előadások a Városi Színházban lesznek megtartva.

Esti helyárak: Zsöllye 83, támlásszék 70, kőrszék 55, zártszék 43 korona.

IRODALOM ES MÜVESZET

Novák Sándor:

Két haldokló gladiátor

Versek. Sárospatak, 1921. Ref. főiskolai nyomda. Ára 40 korona.

Novák Sándor sárospataki főgimnáziumi tanár, amit mint századparancsnok főhadnagy a a háború téli és nyári hadjáratain a harc fegyvereivel végig csinált, végig küzdött és szenvedett, azt e füzetben tollal is megírta. Ami vele vagy századával történt, az jelenik meg itt új életre kelve. Mint előszavában mondja, a háborút úgy akarja feltüntetni, amilyen a valóságban, ábrándok nélkül. Lélektani megfigyelések, emberi dokumentumok, megdöbbentő színek, nehéz kinok és a csata-

Folyó évi szeptember hó 1-én 30 napig tartó nagy

műszaki kiállítás

nyílik meg Szegeden, Vasas Szent Péter-utca 3, a Bugyi Mihály gépgyár ujonnan épített nagy tanműhelyében. A kiállításon minden szakképzett iparos, iparossegéd és tanonc részt vehet az általa készített ipari cikkével. Telefon 7—69.

térnek közvetlenül átélte hangulatai tűnnek élénk a vérrel szántott sorokból. Az emberi eltévelyedéseket siratja bennük az Ember. És e siralmakon keresztül sikolt a magyar szív aggodalma a nagy világ végítéletes viharába dobott kicsiny, árva nemzetünkért. Első része: a *Sóhajók hidján* két költeményből álló hangulatos bevezetés a nagy tragédiához. A második rész: *Két haldokló gladiátor* az orosz és az oláh fronton történt eseményeket örökíti meg. A háború kitörésekor Balassi Bálint versalakjában megkapó közvetlenséggel mondja:

Legyek sirkődarab,
Vagy templom, büszke, nagy,
A magyar határon.
Soká émlítsenek,
Vagy elfelejtsenek:
Én éltem már bezárom
8 váltáságul népemért,
Árva nemzetemért
Boldogan felajánlom.
Ez a Zrinyi-féle gondolat,
egyszerűen, nemesen kifejezve
megkap közvetlenségével és
igazságával.

A versekhez itt-ott egy kis kommentár is fűződik. Így pl. az orosz frontról a román frontra vonulva Gábor Áron síremlékének díszmenetet adtak, mely alkalmával a költő főhadnagy vázolta a zászlóalj legénysége előtt Gábor Áron jelentőségét. Magát az esetet költeményében is megénekl. Egy pár más költemény közvetlen élmények alapján rajzolja a háború borzalmait. De azért a humor sem hiányzik. A *Limanovai hadnagy ur*, mely némileg emlékeztet Gyulai Hadnagy uram-jára és *Az a tizenhét korona* — nemcsak a költőt, hanem a főhadnagy ur jószívét is dicséri. A valóság, a jelenvaló élmény azonban néha olyan kölönc, mely nem engedi elég magasra szállani a költő léghajóját. Lát-szik, hogy nem volt ideje rá, hogy a salakos valót egy tisztább szövegbe átszűrje. Ilyen a *Két csomag* c. vers, vagy a *Kórház*, melyben arról van szó, hogy a költő hegedűművész öccsének, ki aztán meg is halt, a félkarját amputálják. S ilyen a *Hullaszag* is. Vannak azonban olyan versei, amelyekben föléje emelkedik a mindennapiságnak, a lenyűgöző valóságnak. Ilyen *Karácsony est a fronton*, *A nő*, *Csaták után atyám sírjánál*, *A segesvári csataterén*, melynek utolsó strofája így szól:

A segesvári csataterén
Új frontra száguld vonatunk
A segesvári csataterén
Petőfihez imádkozunk!
A verses-füzet harmadik része: a *Hontalan országnak*, mely a háború utolsó szakaszának, a kényszerű békének hatását tükrözteti.

A verselés technikája nem mindig kifogástalan, a költői dikció még nem teljesen kiforrt, az alakító erő itt-ott még szunynyad, de e hiányokat jólesően ellensúlyozza, majdnem feledtet az érzés őszintesége, az ideálokért való nemes lelkiesedés és az igazság szeretete. Ezek igazán vonzó, kedves, nem ritkán megindító olvasmánnyá teszik Novák Sándor harctéri verseskötetét.

Csengery János.

SPORTÉLET

Verseny előtt

Vasárnap délután nevezetes eseménye lesz a vidéki és egyben a szegedi sportéletnek. Ekkor kerül ugyanis eldöntésre, hogy a jórészt szegediekből összeállított déli válogatott, vagy pedig a budapesti II. osztályú válogatott lesz az első védője a MLSz győnyörű serlegének.

A mérkőzés eredményét illetően jóslásokba nem lehet bocsájtani.

A mérkőzésen egyébként az MLSz is képviselteti magát és remélhetőleg a nagy eseményt rekord közönség nézi végig. A válogatottak mérkőzése előtt HTVE—HMTE osztályozó mérkőzést játszanak.

Sporttelepet épít a KEAC. Az egyetemisták szimpatikus sportklubja értesülésünk szerint azzal a gondolatmal foglalkozik, hogy Újszegeden önálló sporttelepet épít magának. A terv már annyira előre haladott stádiumba van, hogy nem-sokára az építkezéshez is hozzákezdnek.

Szegedi Ujság kiadóhivatalának telefonszáma 9-33.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsde.

Zürichi tőzsde. Berlin 0.865, Hollandia 203.40, New York 525, London 23.36, Páris 43.15, Milánó 24.05, Prága 12.15, Budapest 0.30, Zágráb 1.65, Szófia 3.25, Varsó 0.85, Bécs 0.015, osztrák bélyegzeit 0.017 és fél.

Budapesti tőzsde. Valuták: Napoleon 7350—450, font 8175—225, dollár 1850—70, májka 3.03—13, lira 85.5—86.5, osztrák korona 4.45—4.35, lei 12.05—25, szokol 45.50—45.46, dinár 22.70—90.

Terménytőzsde. Buza tiszavidéki új 6400—550, egvéb 6400—6500, új rozs 5000—5200, új árpa 5300—400, zab 6300—400, tengeri 5800—6000, korpá 3600—700.

Kérjük hirdetőinket, hogy a másnapra szóló hirdetéseiket kiadóhivatalunkban előző nap délután 2 óráig jelentse be.

Követeljük mindenütt Szeged legjobb és legolcsóbb napilapját a Szegedi Ujságot.

VÉNIG GYULA férfi- katonai- és női cipész SZEGED, GIZELLA-TÉR 8.

Készít minden e szakmába vágó munkát: férfi-, katonai- és női cipőket a legjobb és legszebb kivitelben a legutányosabb áron. — Érzékeny lábakra különös gond fordítatik. —

Szines bagariákban nagy választék!!

Szegedi Gazdasági Bank R.-T. Kárász-utca 15. sz.

A Szegedi Gazdasági Szövetkezet Szegedi Gazdasági Bank cég alatt részvénytársasággá alakult át. 000

Alaptőke 500,000 korona

Tartalékalap 50,000 korona

A Szegedi Gazdasági Bank elfogad betéteket és lebonyolít minden bankszerű ügyletet

Vasuti menetrend

Gy. v.				Gy. v.			
8:20	16:10	22:00	Budapest	10:55	17:40	20:40	8:30
14:24	19:54	4:23	Szeged	7:10	9:40	14:25	23:55
19:20	5:30	11:10	Félegyháza	7:51	20:30		
21:28	7:38	13:22	Szeged	5:45	18:30		
3:50	4:10	16:10	Békéscsaba	9:30	19:18		23:13
5:44	6:46	12:20	Vásárhely	6:36	16:40	18:40	21:28
6:40	8:38	14:00	Szeged	4:50	14:50	17:00	20:24
	5:00	14:55	Szeged	11:37	22:57	6:50	
	6:11	16:05	Makó	10:57	21:48	5:41	

Nyomtatványokat

izlésesen készít

Burkus-nyomda Madách-utca 1

Kis hirdető

Ingtatlanok

Kiseb darab földek eladó Délibáb-utca 17
Náz 1960 négyszögöl gyümölcsös eladó, lakás átvehető. Családi-otthon 146 a
Ház eladó Csaba-utca 61

Butorozott szoba

Butorozott szoba kiadó Várhelyi-sugárút 8
Butorozott szoba kiadó Szentháromság-utca 11

Butor

Különbé butor eladó Kormányos-u. 22
Jégszekrény és asztal eladó Osztrovszky-utca 7
Cimbalom eladó Sándor-utca 28
Butor lakással eladó Zerge u. 27 földsz. 2
Cimbalom eladó Vaspálya-utca 11
Ébédli eladó Mérei-utca 21
Butor eladó Tündér-utca 29

Vegyes

Ablakok eladó Római-körút 37
Öt választási malac eladó Damjanics-utca 30
Két malac eladó Gergely-utca 4
Két hízalni való malac eladó Alad-tiszapart 29
Több malac eladó Tabán-utca 30
Három malac eladó Tabán-utca 21
Kátránpapír eladó Nem-stakács-utca 24
Nagy süldő eladó Szamos-utca 10

HIRDETÉSEKET, ELŐFIZETÉSEKET

felvesz

BURKUS-NYOMDA

Madách-utca 1. szám.

Eladó használt feregmentes tiszta butor Maros-utca 15 szám alatt, földszint.

Speciális órajavító műhely

szolid áron jóállás mellett

Babós Árpád órásmester és ékszerész

Oroszlán-utca 6 szám alatt

Ékszereket, tört aranyat magas napi áron veszek. — Nagyobb tételek értékesítését elvállalom

Elcserélném Szentesen két szobás lakásomat Szegeden hasonló, vagy kisebb lakásért. — Cim a kiadóhivatalban.

Hoffmanné

Női fodrász és manikűr szalonja

Kállay Albert-utca 1. (Hid-n.)

Hajfestés,
minden hajmunka
gyors és pontos
készítése